10/01/2019

Οι εκκλησίες των Ελλήνων στην Αίγυπτο

/ Ομογένεια

Ο Μιχάλης Μπίσκος είναι ο πολιτικός μηχανικός που έχει συντάξει την τεχνική μελέτη και παρακολουθεί βήμα βήμα, την αποκατάσταση του Ιερού Ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, του εμβληματικού ναού του Καΐρου. Είναι όμως και μελετητής της ιστορίας των Καϊρινών και της πολιτιστικής κληρονομιάς που δημιούργησαν χτίζοντας μεγαλεπίβολες εκκλησίες στην Αίγυπτο.

Ο κ. Μπίσκος σε συνέντευξή του στο «Νέο Φως» μιλά για τη σπουδαία θρησκευτική πολιτιστική κληρονομιά των Αιγυπτιωτών, για τους ναούς που σώζονται και για εκείνους που χάθηκαν. Παράλληλα, αναφέρεται στο έργο αποκατάστασης του ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στη συμβολή της Μεγάλης Ευεργέτιδας κ. Αικατερίνης Σοφιανού Μπελεφάντη, της Ε.Κ.Κ και του προέδρου της κ. Χρήστου Καβαλή.

Γιατί οι Έλληνες που ήρθαν στην Αίγυπτο έχτισαν εκκλησίες μοναδικής αισθητικής και μεγέθους χωρίς να φείδονται χρημάτων;

«Εκείνοι που έχτισαν τέτοιους Μεγαλοπρεπείς Ναούς, προφανώς δεν τους δημιούργησαν για να καλύψουν μόνο τις δικές τους ανάγκες, ήθελαν πρωτίστως να προβάλουν τις δύο μεγάλες αξίες που ήταν βαθιά ριζωμένες και τις κουβαλούσαν μέσα τους, την Πίστη τους και την Ελληνικότητα τους.

Δύο αξίες των μεγάλων αυτών Ελλήνων της Αιγύπτου, που δια μέσου της ανέγερσης τέτοιου είδους Ναών, τελικά κατόρθωσαν επάξια να προβάλουν την Ορθοδοξία και την Ελλάδα στην φιλόξενη Χώρα του Νείλου».

Δια μέσου των Ναών ή άλλων ιδρυμάτων, ποιος ήταν ο ρόλος του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου μας, στην Ελληνική παρουσία στην Αίγυπτο.

«Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι πρώτοι Έλληνες που μετανάστευαν στην Αίγυπτο και προτού ιδρύσουν τις Κοινότητες τους, είχαν σημείο αναφοράς τους τον εκάστοτε θρησκευτικό τους ηγέτη, τόσο για την προστασία τους όσο και για την καθοδήγησή τους. Επίσης αναφέρουμε ότι εκτός από τους Ναούς, τα πρώτα Ελληνικά Σχολεία και Νοσοκομεία που ιδρύθηκαν στην Αίγυπτο ήταν με μέριμνα του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου μας.

Έτσι αναμφισβήτητα προκύπτει ότι το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο μας, ανέκαθεν έπαιζε αλλά έως και σήμερα παίζει σημαντικότατο ρόλο, όσον αφορά την Ελληνική παρουσία και συσπείρωση στην Αίγυπτο».

Πόσες Εκκλησίες έχουμε στην Αίγυπτο;

«Οι Ελληνορθόδοξες Εκκλησίες που οικοδομήθηκαν από Έλληνες στην Αίγυπτο από το 383 έως και το 1937 μ.Χ. αριθμούν συνολικά τις 58 Εκκλησίες, από αυτές :

11 Εκκλησίες δεν υπάρχουν (κατεδαφίσθηκαν, ή κατέρρευσαν από πολέμους, ή διακόπηκαν οι εργασίες ανέγερσης, ή αγνοούνται).

19 Εκκλησίες παραχωρήθηκαν από Ελληνικές Κοινότητες στην Κοπτική και την Ρωσική Εκκλησία .

15 Εκκλησίες παραμένουν και ανήκουν στις εναπομείνασες Ελληνικές Κοινότητες.

11 Εκκλησίες ανήκουν στο Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής.

2 Εκκλησίες ανήκουν στην Ι. Μονή του Σινά».

Σε τι κατάσταση βρίσκονται σήμερα;

«Για την σημερινή τους κατάσταση και όσον αφορά τους Ναούς του Καΐρου που τυχαίνει να γνωρίζω, η εσωτερική τους κατάσταση θεωρείται αρκετά καλή σε σχέση με το εξωτερικό τους περίβλημα όπου οι περισσότεροι Ναοί πλήττονται από την υπεδάφια υγρασία, με αποτέλεσμα να έχομε αποσαθρώσεις εξωτερικών επιχρισμάτων και καταπονημένες θεμελιώσεις κορεσμένες συνεχώς με υγρασία.

Σημειωτέων ότι στους περισσότερους ναούς του Καΐρου, έχουν πραγματοποιηθεί έργα αποκατάστασης τις τελευταίες δεκαετίες».

Εσείς προσωπικά σε ποιες από αυτές έχετε αναλάβει την αποκατάσταση τους;

«Προς το παρόν πραγματοποιούμε την αποκατάσταση του Ι. Ναού Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης που ανήκει στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου. Πρόκειται για ένα Αρχιτεκτονικό αριστούργημα Έλληνο- Βυζαντινού μνημείου, με εξαίρετα διακοσμητικά στοιχεία εξωτερικά και εσωτερικά του Ι. Ναού και πολύ αξιόλογη εσωτερική διακόσμηση.

Οι εργασίες αποκατάστασης ξεκίνησαν από την θεμελίωση του και κατόπιν επεκτάθηκαν σε ολόκληρο το κτίριο, προγραμματίζονται δε με την βοήθεια του Θεού να ολοκληρωθούν στους επόμενους τέσσερις μήνες».

Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζετε στην αποκατάσταση τους;

«Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στους περισσότερους Ναούς είναι η αναδυόμενη υπεδάφια υγρασία η οποία προέρχεται από τον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα. Οι μεγαλύτερες και πιο επικίνδυνες φθορές προέρχονται από αυτήν την αιτία. Λιγότερες φθορές αντιμετωπίζουμε από την κατερχόμενη υγρασία των όμβριων υδάτων και τους σεισμούς όπου ευτυχώς στην Χώρα του Νείλου δεν συμβαίνουν συχνά.Για αυτό τον λόγο οι καταπονημένες και κορεσμένες με υγρασία θεμελιώσεις, αποσυμφορούνται με αποστραγγιστικά δίκτυα ενώ παράλληλά υγρό μονώνονται με κατάλληλα υλικά.

Τέλος σε πολλές περιπτώσεις, αυτή η συνεχής παρουσία της αναδυόμενης

υγρασίας δημιουργεί μόνιμες φθορές, σε πολλά άλλα στοιχεία του εξωτερικού και εσωτερικού περιβλήματος των Ναών».

Για ποιο λόγο ασχολείστε με την αποκατάσταση αυτών των Ναών;

«Καταρχάς έχω την ευλογία αλλά συγχρόνως και την εντολή του Μακαριότατου Σεπτού Πατριάρχη μας κ.κ. Θεοδώρου του Β΄, να ασχοληθώ με τις αποκαταστάσεις των Ναών. Επί πλέον όσον αφορά το έργο αποκατάστασης του Ι. Ναού Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης, εκ μέρους τόσο της Χορηγού κ. Αικατερίνης Σοφιανού όσο και της Ε.Κ.Κ μέσω του Προέδρου της κ. Χρήστου Καβαλή είχα την τιμή να μου εμπιστευθούν την ανάθεση Μελέτης και Κατασκευής του παραπάνω έργου.

Τα συγκεκριμένα έργα που άπτονται της διατήρησης της πολύ πλούσιας πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αποτελούν για μένα προσωπικά τίτλο τιμής, γιατί με την σειρά μου αξιώνομαι να συμμετέχω σε μία τόσο αξιόλογη προσπάθεια».